

דף קכ.

עין משפט א.

אה"ע סימן יז סעיף כד

כד. מה. מצאו הרוג או מת, אם פדחתו וחוטמו^א ופרצוף פניו קיימים והכירוהו בהם, מעידים עליו ותנשא, אבל חסר אחד מאלו אף שיש בו סימנים מובהקים ביותר בכליו, אינם כלום דחיישינן לשאלה^ב. ואפי' אם יש סימנים שאינם מובהקים בגופו ואפי' שומא אין מעידים עליו, אבל אם היה סימנים מובהקים בגופו כגון יתר או חסר אבר או שינוי באחד מאבריו, משיאיין. אבל קצר וארוך וחיוור וסומק לא הוי סימן מובהק^ג.

הגה: מו. ק' סימנים שאינם מובהקים אפי' להצטרף לשאר אומדנות המוכיחות אינם כלום^ד.

הגה: מז. גבשושית גדולה^ה על חוטמו, או חוטמו עקומה הרבה, או רושם באבריו או בגופו, הוי סימן מובהק, אבל שיניים גדולות^ו לא הוי

נ. ואין משגיחין לא בפה ולא בעיניים, כ"כ הב"י בשם הרמ"ה, ופרצוף הפנים היינו הלחיים.

ס. לאו דוקא שאלה דה"ה אבידה ומכירה, וא"כ ארנקי, כיס ואוכף נמי, דאע"ג דלא חיישינן בהם לשאלה, חיישינן למכירה ואבידה. כ"כ הח"מ.

ע. והוא משו"ת הרא"ש כלל נ"א הביאו הרמ"א, ואפי' מאה סימנים שאינם מובהקים לאו כלום, ומשמע מלשון השו"ע דכתב אפי' שומא אין מעידין משמע דשומא הוי סימן אמצעי, אך אם צמצם המקום של השומא ואמר במקום פלוני ואבר פלוני, הוי סימן מובהק, וכ"כ הב"ש בס"ק ע"א מהרד"ק.

פ. מפסקי מהרא"י ברמ"א. ושם הביא דיעה אחת דמצטרפין, דאי אפשר שיזדמנו כולם באיש אחד ואז עושים הדבר לסימן מובהק, כ"כ הח"מ.

צ. שם במהרי"ק קפ"א ורל"ד.

ק. היינו אם נמצא שיניים כאלו לרוב העולם, ואם לאו הוי סימן מובהק כ"כ הח"מ.

סימן מובהק, וכל מה שמהני בישראל מהני בגוי מסל"ת^ר.

עין משפט ב. אה"ע סימן יז סעיף כט

כט נו. אין מעידים על אדם שמת אלא א"כ ראוהו שמת ודאי ואין בו ספק, אבל נפל לגוב אריות אין מעידים עליו, דשמא לא היו רעבים^ש. אך אם ראוהו שנפל לחפירה של נחשים ועקרבים, מעידים עליו שמת. דכשדוחקן מזיקים אותו.

עין משפט ג. אה"ע סימן יז סעיף לא

לא נח. צלוב והעוף אוכל ממנו, אע"פ שדקרוהו או ירו בו חצים אין מעידים, אם לא שהעוף אוכל ממקום שהנפש יוצאת משם בנטילתו, כגון מוח או לבו או בני מעיו.

לא נט. מגוייד^ת, אם זה ביבשה, אסורה להנשא, אבל במים שמרזו המכה, מן הארכובה ולמעלה, תנשא לאחר י"ב חודש.

עין משפט ד. אה"ע סימן יז סעיף כו

כו מט. אין מעידים עליו שמת ע"פ טביעות עין^א אלא א"כ נמצא מת בתוך ג' ימים^ב מהריגתו או מיתתו, דלאחר ג' ימים גם הפרצוף

ר. משו"ת מהר"ם. וכתב הח"מ שהאו"ז הביא דעת רבינו שמחה דלא מהני כל הנ"ל רק בישראל שמתכוון להעיד, שאז מדקדק בסימנים, לא כן בגוי אף שיספר מהסימנים אינו מדקדק דלא מתכוון להעיד. ועיי' בת"ה סי' רצ"ט.

ש. ואין תולין דשמא נעשה לו נס כחנניה מישאל ועזריה, דהרי בנס לא תולים, ודלא כהירושלמי, כ"כ הח"מ. והוא מברייתא יבמות קכ"א וכת"ק.

ת. כרשב"א בדף ק"כ ע"א. ובמגוייד שאסורה כתב הב"ח היינו בתוך י"ב חודש אבל לאחר י"ב חודש תנשא, והח"מ כתב דמהתוס' ד"ה למימרא דמגוייד חי יראה ההיפך.

א. מעובדא שם קכ"א ואנסבה רב דימי.

ב. אבל ע"פ סימנים מובהקים אף לאחר ג' ימים מהני, ויראה דאף שיש מכה מעידים להשיא את אשתו. כ"כ הב"י בשם הטור.

משתנה, אם לא בימי החורף והקור שהוא נשמר^ג.

כו נ. כל זה ביבשה. אבל במים והשליכוהו המים על שפת הים, או הנהר, אף לאחר כמה ימים^ד ששהה שם מעידים עליו, שהמים שומרים אותו, ומ"מ בעינן שהעיד עליו לאלתר^ה, ועוד תנאי בעינן - שלא היה בו מכה^ו אבל שהה אחר שהסתלק מן המים אין מעידים עליו ואפי' טבע בתוך ג' ימים^ז.

הגה: נא. אם יש ספק^ח אם נשתהה זמן מרובה אחר שהוציאוהו מן המים, או לא, פסקינן לחומרא ואם נישאת תצא.

עין משפט ה. אה"ע סימן יז פעיף כד
עייך לעיל עין משפט א

עין משפט ו. אה"ע סימן קלב פעיף ד

ד. המביא גט ונפל ממנו אם מצאו לאלתר, והיינו שראה שלא עבר אדם שם^ט, אף שהוחזקו ב' יוסף בן שמעון ואפי' במקום ששיירות

ג. כ"כ הרמב"ן בסוף יבמות, דבימי הקור שאני.

ד. אולם אחר זמן מרובה דהיינו שהתחיל להרקב, אין מעדיין. והב"ח כתב שאז אין רואין שינוי בגופו וצורתו.

ה. היינו שעה ראשונה, אבל שניה לא מהני כ"כ הח"מ.

ו. משמע בכל מקום בגופו, דהמכה משפיעה לשנותו, ומ"מ בעינן דוקא שהמכה היתה בחייו ולא נתרפאה, אבל אם נתרפאה בחייו או אכלוהו דגים, לא שייך שהמים מרזים המכה כ"כ הח"מ. וכשיש מכה, המים מקלקלים אותה, ונופח האדם ומשתנה.

ז. כ"כ הב"י בשם תשובות הרשב"א.

ח. אע"ג דאם יש ספק אם נשתהה ג' ימים, מביא השו"ע מחלוקת בסעיף כ"ז, מ"מ יותר מצויי ששהה יותר משעה אחת. כ"כ הח"מ בשם הר"ן בסי' ע"א ומביאו בב"י.

ט. ממשנה כ"ז ע"א ומצאו לאלתר היינו שלא עבר אדם שם כ"כ הרא"ש ולחומרא.

מצויות, או אפי' אם מצאו לאחר זמן, אבל יש לו בגט סימן מובהק^י, או שמכירו לגט בכירור בטביעות עין^ב, או שהיה בכלי ויש לו סימן מובהק בכלי, ויודע שלא השאילו לאחר, או מצאו באחד הכלים שחזקתם שאינם משאילים, או מצאו בכיתו בין כליו, הרי זה גט כשר.

ד. ה. אם השליח שנפל ממנו הגט אינו יודע אם עבר שם אדם, ואין לו טביעות עין בגט, ולא סימן בכלי או בגט, חיישינן שמא גט אחר הוא, ואפי' עדים מעידים שהאחר שהוחזק בשמו של זה לא היה בעיר כשנכתב זה הגט^ל.

ד. ו. ואם ראה שעבר שם אדם אפי' כותי, ואף דלא שכיחי שיירות ולא הוחזקו ב' יוסף בן שמעון מ"מ חיישינן לגט, אא"כ העדים החתומים בו יעידו שלא חתמו מעולם על גט אחר ששמו כשם האיש והאשה הכתובים בגט זה^מ. ואפי' אין הגט בפנינו.

ד. ז. הוחזקו ב' יוסף בן שמעון ולא שכיחי שיירות, מחזירין הגט שנמצא בלא סימן ואפי' שהיה כדי שיעבור שם אדם^נ. והרמב"ם כתב שאפילו לאחר זמן מרובה מחזירין, וגם בלי סימן מובהק. אבל במקום ששיירות מצויות, אם מצאו מיד שלא שהיה כדי שיעבור אדם, או שהיה

י. ודוקא נקב בצד אות פלונית, והעיטור כתב שבצד תיבה פלונית לא הוי סימן מובהק, וה"ה אם העדים מעידים שמעולם לא חתמו אלא על גט אחד של יוסף בן שמעון ג"כ מהני להחזירו לשליח על פיהם, כ"כ הרא"ש.

כ. היינו בת"ח, או אפי' בעם הארץ כשיש לו מיגו היכא שהוא בעצמו מצאו במיגו שלא נפל ממנו מעולם. והמגיד כתב דבזה"ז אין לנו צורבא מרבנן להחזירו ע"פ טביעות עין, ורק בצירוף מיגו שהוא בעצמו מצאו אז מחזירין לו ע"פ טביעות עין, ב"ה ס"ק ד'.
ל. דחיישינן שאמר לעדים במקום אחר לכתוב גט לאשתו, והוא בעצמו לא היה בעיר בעת הכתיבה כ"כ הט"ז.

מ. ואז אפי' הוחזקו ב' יוסף בן שמעון ושכיחי שיירות כשר, מהרא"ש שם. ועוד בעינן עדים שלא הוחזקו אנשים ששם העדים החתומים, דאז צריכים שהעדים יעידו שזהו חתימת ידם, או דיש בו סימן מובהק.

נ. דלא כרא"ש.

בכלי ויש בו סימן או יש בו ט"ע באורכו ורוחבו מחזירין ותתגרש בו, והוא שלא הוחזקו שני יב"ש, אבל אם הוחזקו ב' יוסף בן שמעון ושיירות מצויות, אפי' לא שהה כדי שעבר אדם לא יחזיר, ואם הוזכר שם העיר בגט, י"א דלא חיישינן לב' עיירות שווין פ.

עין משפט ז. אה"ע סימן יז פעיף כד
עיינ לעיל עין משפט א

עין משפט זז. חו"מ סימן רפז פעיף ד.ה

ד. כיצד מכריז. אם מצא כסף מכריז מי שאבד לו מטבעות וכן מכריז מי שאבד לו בגד או בהמה או שטרות יבא ויתן סימנים ויטול ע, ואינו חושש לרמאי בגלל שהודיע מין האבידה כיון שאינו מחזירה עד שיתן בה סימנים מובהקים פ.

ה. ז. בעל האבידה שנתן סימנים שאינם מובהקים אין מחזירין לו ז, והרמאי אפי' שנתן סימנים מובהקים אין מחזירין לו עד שיביא עדים ק שהיא שלו.

פ. משו"ת הרא"ש כלל מ"ה וא"כ אף דאיכא שיירות מצויות לא חיישינן.

ע. כרב נחמן שם כ"ח ע"ב.

פ. ולהרמב"ם פי"א מגזילה הלכה י"ד אפי' סימן מובהק כמו נקב יש בצד אות פלונית לא מהני ברמאי, עד שיהיו עדים שזה שלו, כמבואר בסעיף ה', ולהראב"ד מועיל סימן מובהק גמור כמו עדים. ש"ך ס"ק ב'.

צ. ממשנה וגמ' שם כ"ח ע"ב. וכתב ה"ה בפי"ג מגזילה הלכה ג', דשלשה מיני סימנים יש, א'. סימנים מובהקים ביותר כגון נקב בצד אות פלונית והדומה לזה ובסימנים כאלו מחזירין עליהם אבידה דבר תורה לדברי הכל והרי הם כעדים. ב'. סימנים חשובים כגון מידת אורכו ומידת רחבו וכן משקלו וכיוצא בזה וע"פ מחזירין אבידה והוא סימן מובהק סתם מיקרי. ג'. סימנים גרוועים כגון אדום ולבן או ארוך וקצר, שאין מחזירין עליהם אבידה.

ק. ואפי' שנתן סימן מובהק כגון נקב בצד אות פלונית ואפי' שסימנים אלו מן התורה, ברמאי חיישינן ומדאורייתא ילפינן לה שם במשנה.

ו. וכתב הב"ח דמשמע מהראב"ד דאם הרמאי יתן סימן מובהק לגמרי מחזירין לו כעדים.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

דף קכ :

עין משפט א. יו"ד סימן שע פעיף א

א. מי שנשברה מפרקתו ורוב בשר עמה, וכן מי שנקרע מגבו כמו דג אפי' עדיין הוא חי חשוב כמת^ר ומטמא. אבל גוסס, ומי ששחטו בו רוב שנים או פצוע בפצעים הרבה אינם מטמאים עד שתצא נפשם, ומ"מ אסור לכהן ליכנס^ש לבית שיש בו גוסס.

הגה: ויש מתירין, אך טוב להחמיר.

עין משפט ב. אה"ע סימן יז פעיף לא
עין לעיל דף קכ. עין משפט ג

עין משפט ג. אה"ע סימן יז פעיף ל

ז. נפל לתוך כבשן האש, או לקדרה רותחת של יין, או מים, או שחטו בו שני סימנים, או רובן, אפי' שעמד וברח, מעידים עליו שמת שא"א שיחיה^ת.

עין משפט ד. אה"ע סימן קכא פעיף ח

ט. שחטו בו רוב שנים ורמזו כתבו גט לאשתי כותבין ונותנין כל עוד

וכ"כ הש"ך בס"ק ב'.

ר. מימרא דרב יהודה בחולין כ"א ע"א, ומימרא דר"י ושמואל שם.

ש. שהגם שאין טומאה מ"מ חילול יש כאן, כ"כ הש"ך בס"ק ג'.

ת. מגמ' דף ק"כ ע"ב וכתב המ"מ מהרשב"א דוקא כבשן שזה עמוק, אך במדורה שמא יצא משם אם לא שעמד זמן שישרף, וה"ה בקדרה רותחת בעינין לפ"ז שיעמוד זמן שימות, כ"כ הח"מ. ומה שכתב שתנשא אשתו בשחט בו שני סימנים או רובן ועמד וברח שא"א שיחיה כי הוא טריפה, לפ"ז צריך להמתין י"ב חודש כ"כ הח"מ.

נשמתו בו א, וה"ה מגוייד או צלוב או חיה אוכלת בו או נפל מן

הגג ב.

א. גיטין ע' ע"ב.

ב. והב"ח כתב דאנו לא בקיאיין לבדוק, אך מהרמ"א לא משמע כן אלא בקיאיין אנו כ"כ הח"מ. וא"כ בעי בדיקה ג' פעמים בנפל מן הגג והדומה, והוא מהר"ן. ולפי הירושלמי בנשתתק מתוך חוליו לא בעי בדיקה, שתלינן שזהו מתוך חולשה.